

Duben 2007
Ročník XVI.
Číslo 4

**

Z OBSAHU:

- ❖ Program v dubnu
- ❖ K nové výstavě
- ❖ Kouzelný Krumlov
- ❖ Připravujeme ke dni muzeí

Příloha
Velikonoce
Osobnosti regionu II.

*** Program muzea – duben 2007 ***

❖ VÝSTAVY

Stanislav Zadražil / SOCHY

Retrospektivní výstava akademického sochaře Stanislava Zadražila.

Vernisáž se koná ve středu 18. dubna v 17.00 hodin. Výstava potrvá do 25. května 2007.

Friederike Haslhofer / Obrazy a masky

Výstava prací výtvarné umělkyně z Hor. Rakouska. Trvá do 9. dubna.

„Musejní jubilejní...“

Výstava stručně připomíná historii muzea a za pomoci vybraných sbírkových předmětů přehledně seznamuje s muzejní sbírkou. Prodlouženo do 20. května.

Na skle malované

Výstava podmaleb - lidových obrázků na skle ze Šumavy.

Obnovená krása

Výběr z restaurovaných sbírkových předmětů s ukázkami dokumentace restaurátorských prací.

❖ STÁLÁ EXPOZICE

Historický obraz Českokrumlovská

Archeologie – historie – řemesla – umění – národopis – spolky.

Unikátní keramický model Českého Krumlova 1:200, barokní „jezuitská“ lékárna, plastiky, obrazy, nábytek a další exponáty.

Popisky exponátů v Č, A, N. Průvodní tištěné texty expozic v Č, A, N a F.

U modelu města elektronický zvukový průvodce v Č, A, N.

Otevírací doba výstav a expozice v Českém Krumlově – duben :

út - pá 9.00 – 16.00 h., so – ne a svátky 13.00 – 16.00 h.

Poslední prohlídky:

expozice 15.15 h., pouze výstavy 15.30 h. !

Zavírací den: pondělí – s výjimkou 9. 4.

*** Program v Památníku A. Stiftera v Horní Plané
– otevřeno od 3. dubna 2007 ***

❖ VÝSTAVY

Zachráněné dědictví - opravené památky na Šumavě

Repríza úspěšné výstavy připravené ve spolupráci se Správou Národního parku a CHKO Šumava ve Vimperku. Připomíná výsledky programu „Ochrana kulturního dědictví“, zaměřeného na opravy drobných kamenných památek dochovaných v krajině: pamětních křížů, božích muk, pamětních kamenů, historických mezníků, nápisů na skalách a pod.

Vítkův Hrádek – symbol vzájemnosti

Historie a záchrana hradní zříceniny na česko-rakouském pomezí.

Stifterův park v Horní Plané

Připravil Spolek pro obnovu a rozvoj Stifterova parku.

Most mezi lidmi – Zvonková / Glöckelberg

Historie a obnova místa za „železnou oponou“.

❖ STÁLÁ EXPOZICE

Adalbert Stifter a rodný kraj

Dvojazyčná expozice připomíná Stifterovu osobnost a dílo ve vztahu k rodné Horní Plané a Šumavě.

**Otevírací doba výstav a expozice v Památníku A. Stiftera
v Horní Plané – duben :**

út - pá 9.00 – 16.00 h., so – ne a svátky 13.00 – 16.00 h.

Poslední prohlídky:

expozice 15.15 h., pouze výstavy 15.30 h. !

Zavírací den: pondělí – s výjimkou 9. 4.

KONTAKT:

Regionální muzeum v Českém Krumlově, Horní 152
381 01 Český Krumlov, tel. č. 380 711 674,
fax č. 380 714 249, e-mail: muzeumckrumlov@tiscali.cz
Památník Adalberta Stiftera, Palackého 21
382 26 Horní Planá, tel. a fax č. 380 738 473
e-mail: stifter@horniplana.cz

INFO:

www.muzeumckrumlov.cz , www.horniplana.cz
www.ckrumlov.info/docs/cz/atr2.xml

K VÝSTAVĚ „STANISLAV ZADRAŽIL – SOCHY“

Stanislav Zadražil (1931 Malešov u Kutné Hory – 2003 Český Krumlov) patří bezesporu mezi nejvýraznější osobnosti okruhu jihočeských výtvarných umělců 2. poloviny 20. století. Po studiích na Vyšší průmyslové škole sochařsko kamenické v Hořicích v Podkrkonoší a na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě, začal od roku 1962 trvale působit v Českém Krumlově. Širokému publiku je blíže známa jeho tvorba exteriérových monumentálních plastik, které lze nalézt v mnoha městech jihočeského kraje (mj. Český Krumlov, České Budějovice, Tábor, Třeboň, Horní Planá, Větní, Kájov), povětšinou v konkrétních souvislostech s komunální architekturou a veřejným prostorem. Uvážlivým výběrem nosných témat, zvolených materiálů, střídmych parametrů, ale především díky mimořádně kvalitně propracovaným uměleckým formám, výrazu a civilně čitelnému poselství, bez povrchního nadužívání okrasnosti, se mu podařilo v konkrétních lokalitách přispět zásadní měrou k výraznému prosazení estetického požadavku především v takových lokalitách, které prvoplánově zohledňovaly většinou jen účelnost jejich využívání.

Přes četné vlastní i skupinové výstavy v jihočeském regionu, v Čechách a na Slovensku, je v porovnání s realizacemi v exteriéru mnohem méně známa další svěbytná část díla Stanislava Zadražila – volná tvorba, portrétní, komorní a drobná plastika, reliéf (mj. bronz, dřevo, kámen, sádra), na nichž lze přehledně sledovat jak autorův umělecký a názorový vývoj, tak i jeho neustálé návraty k řešení témat a forem v nových souvislostech a výrazech. Nevytvářel pouze námětově solitérní díla, ale již od počátku 60. let se cíleně věnoval tvorbě cyklů (Idol, Hlava, Torzo, Sedící, Touha aj.), které: „představují vyšší stupeň, neboť cyklus znamená i vyšší obsahový celek, ...závislý na umělcově invenci, slučující netoliko obrazutvornou sílu, ale i schopnost mnohostranné obměny v pojetí námětu a formy. ...sochař se obvykle nespokojuje s variantami, ...nýbrž své představy takto objektivizuje v polaritě jednoty a rozmanitosti.“ (Doc. PhDr. Jiří Kropáček, CSc, historik umění). Právě výběr z těchto prací, vzniklých v letech 1958-2003, tvoří těžiště souboru, jenž bude představen na připravované výstavě.

Své bohaté umělecké a řemeslné zkušenosti, i hluboké znalosti v oboru dějin umění a estetiky, zužitkoval Stanislav Zadražil jako významný umělecký pedagog, po založení Střední umělecko průmyslové školy sv.

Anežky v Českém Krumlově zde v letech 1991-2003 působil jako vedoucí ateliéru sochařské tvorby. Jeho lidsky přirozená autorita, schopnost vnímat a vést otevřený tvůrčí dialog s podstatně mladšími kolegy – studenty, jej řadí k nejvýznamnějším osobnostem regionu, podílejících se na zachování, růstu a výrazné kultivaci uměleckého potenciálu současné sochařské generace.

K výstavě, která je věnována vzpomínce nedožitých 75. narozenin Stanislava Zadražila, je vydán přehledný katalog, obsahující studie k autorově tvorbě (PhDr. Pavel Zadražil, Doc.PhDr.Jiří Kropáček, CSc, PhDr. Jaromír Procházka) a bohatou obrazovou dokumentaci k dílu i umělcově biografii.

Výstava v Regionálním muzeu bude zahájena vernisáží ve středu 18. dubna v 17 hodin a potrvá do pátku 25. května 2007.

Mgr. Ivan Slavík

KOUZELNÝ KRUMLOV

Tato akce, pořádaná Městem Český Krumlov, Městským divadlem o. p. s. a Českokrumlovským rozvojovým fondem, již tradičně zahajuje sezónu ve dnech 30. dubna a 1. května. K připravovanému programu se letos připojuje i naše muzeum.

Po dohodě s ředitelem divadla J. Vozábalem chceme otevřít svůj stánek v rámci odpoledního programu na náměstí v pondělí 30. 4. a připojíme se k svátečním podvečerním volným prohlídkám českokrumlovských muzeí a galerií v úterý 1. 5.

-pj-

PŘIPRAVUJEME KE DNI MUZEÍ V KVĚTNU

Květnový program Regionálního muzea v Českém Krumlově bude obohacen o akce k Mezinárodnímu dni muzeí – 18. května. Letos je tento den pořádán Mezinárodním výborem muzeí s jednotícím mottem *Muzea a všeobecné dědictví*.

V pátek 18. 5. bude Den otevřených dveří pro školy v expozicích a výstavách muzea v Českém Krumlově i pobočky v Horní Plané. V Horní Plané také připravujeme oficiální zahájení sezóny se setkáním v reprizované výstavě Zachráněné dědictví.

Na víkend 19. a 20. 5. chystáme pro veřejnost Dny otevřených dveří a v sobotu 19. 5. se připojujeme k Festivalu muzejních nocí Asociace muzeí a galerií ČR. Na tento večer připravujeme doprovodný program s vernisáží výstavy „Musejní jubilejní...“ a koncertem.

-pj-

Tématická příloha **VELIKONOCE**

*

OSOBNOSTI REGIONU – II.

- * Vzpomínky na velikonoce před II. světovou válkou
- * Kalendarium životních výročí osobností regionu

Velikonoce před II. světovou válkou na Hornoplánsku

Vzpomínky H. Lindla, který byl zaměstnán u statkáře v Hodňově:

„V **postní době** jsme se modlili v kleče každý večer sedmibolestný růženec. Sedlák a čeledín byli předříkávači. Zpovědní dny byly rozděleny podle osad a pohlaví. Protože chasníci byli hodní, mohli jít ke zpovědi jako první. Zpovědní den byl také dnem svátečním, byly opět koblihy. Jako další přišly dívky, když bylo pošmourné, nebo dokonce pršelo, bylo dívkám jako náhrada vyvěšeno slunce slaměné. Vzájemně se kupoval „zpovědní cukr“ také pro děti. Po dívkách přišli na řadu muži a jako poslední přicházely ke zpovědi ženy. O zpovědních dnech bylo vždy lepší jídlo. Ke zpovědi byla i pro děti určena doba. Před velikonoční zpovědí musely děti odprositi rodiče.

Na **Květnou neděli** se světily kočky, které byly věřícími brány sebou do kostela.

Na **Zelený čtvrtek** byl svátek a byla sloužena velká mše. Ke „Gloria“ zněly všechny zvony a náhle zmlkly a mlčely až do „Gloria“ na Bílou sobotu.

Odpoledne byl vystaven Svatý hrob, u něhož museli stát ministranti stráž. Zatímco zvony mlčely, připomínali hoši s řehtačkami modlitbu.

Obchůzka chlapců s řehtačkami.
Kresba F. Schustera z časopisu Waldheimat, č. 3, r. 1931.

Na **Velký pátek** byl přísný půst, ale žádný svátek. Na Velký pátek se „řehtalo“ řehtačkami v taktu, asi tak: 1-, 2-, 3,4,5. Toto se častěji opakovalo. U obecního kříže jsme klečeli a modlili jsme se „Anděl Páně“. Nakonec byly sesbírány dárky (barvená vejce a peníze) a konečně byly rozděleny mezi zúčastněné hochy.

Na **Bílou sobotu** po „Gloria“ se opět rozezněly zvony, ale ráno se ještě muselo řehtat. V poledne byla slyšet z Tuhových dolů v Černé houkat siréna. Pak měl být zvěstován světu mír.

Před velikonoce dostala každá služebná od selky 20 vajec, které nabarvila různými barvami a krásně je ozdobila pro chlapce, kteří s ní později tančili. Zdobení vajec byla věc náročná a vyžadovala delšího učení. Zdobičky kraslic musely umět číst a malovat. Některé z nich měly plný sešit vzorů a průpovědek, které malovaly na vejce. Některé z nich musely pomalovat a ozdobit 1500 až 1800 vajec.

Na **Bílou sobotu** bylo v 19 hodin slaveno „Vzkříšení“. Potom byla doma dobrá polévka z uzenek a uzená rolka. Po jídle si donesli chasníci od děvčat kraslice.

Když byl chasník pilný a u děvčat oblíbený, mohl si za tuto noc sesbírat 30 až 50 kraslic. Nakonec se chodilo do sousedních vesnic za známými děvčaty. Většinou dostal chasník od jednoho děvčete tři kraslice. Milý nebo dobrý přítel dostal velikonoční balíček s 5 kraslicemi, kravatou a kapesním nožem. Kuřáci dostávali 5 kraslic, plnou krabičku cigaret se špičkou a zapalovačem. Jestliže dostal chasník od děvčete pouze dvě kraslice, bylo to jako odstupné a znamenalo to tolik jako: „Nemusíš již za mnou chodit!“. V tento den byly také koblihy.

Na velikonoční neděli byl velký svátek s velkou mší. Většina lidí, včetně dětí, měla nové šaty a boty. Po mši se před kostelem prováděly různé kratochvilné hry s vejci. V tuto neděli patřila vejce ve slepičích hnízdech služebným. Jídlo bylo o těchto svátcích velice dobré, byla dobrá polévka, jehněčí maso, knedlíky a kyselé zelí.

Velikonoční pondělí bylo slaveno jako neděle a po velké mši následovaly opět hry s vejci. Na mnoha místech se hrálo divadlo a po něm následoval tanec. Po velikonočních se život vrátil do normálních kolejí a šlo se opět do práce.“

(Historie obce Hodňov s vesnicemi: Maňávka, Olšina s mysliveckým údolím, Otice, Stará Huť, Žlábek s Ořehovkou. Všeobecná část: Práce, zvyky a obyčeje od 1. ledna do 31. prosince. Přeložil Stanislav Jagr, 1997, s. 29 - 30.)

K otištění upravila Mgr. Alice Glaserová

Kalendarium životních výročí osobností regionu

Jednou za čtvrt roku připomínáme v příloze muzejního bulletinu **kalendarium životních výročí** vybraných osobností, spojených s českokrumlovským regionem.

Základní informace citujeme z internetových stránek Krajské vědecké knihovny v Českých Budějovicích: <http://www.cbvk.cz>.

8.4. 1897

se narodil v Českém Krumlově **Hans Mager**, genealog šumavských německých rodů (zemřel 29.5. 1974 ve Štýrském Hradci v Rakousku) - 110. výročí

14.4. 1927

zemřel v Českém Krumlově **Hans Müller**, ředitel schwarzenberského panství v Českém Krumlově, otec první manželky německy píšícího

spisovatele Rudolfa Slawitscheka (narodil se 16.4. 1854 v Jakartovicích, okr. Opava) - 80. výročí

17.4. 1907

se narodila v Rožmitále na Šumavě, okr. Český Krumlov, **Hilde Hager-Zimmermannová**, hudební skladatelka (zemřela 21.9. 2002 v rakouském Steyru) - 100. výročí (5. výročí)

24.4. 1942

zahynul ve válce **Prokop Brázda**, rotmistr 313. čs. perutě RAF, zahraniční letec ve Velké Británii (narodil se 2.7. 1915 v Kosově, okr. České Budějovice), rodinné vazby k Velešínu, kde bydlel u své sestry - 65. výročí

17.5. 1872

se narodil v Českém Krumlově **Viktorin Zeithammer**, pseudonym Ursus Šumavský, školní inspektor v Sušici, literárně činný (zemřel 7.2. 1925 v Sušici, okr. Klatovy) - 135. výročí

7.6. 1922

se narodil v Českých Budějovicích **Karel Pletzer, CSc.**, historik a bývalý ředitel Jihočeského muzea v Českých Budějovicích (zemřel 12.7. 2002 v Českých Budějovicích), významný spolupracovník českokrumlovského muzea, podílel se na odborném zpracování sbírkových fondů - 85. výročí

8.6. 1922

se narodil **Petr Nevod**, vlastním jménem Vladimír Potměšil, jihočeský regionální spisovatel, který žil ve Frymburku, okr. Český Krumlov (zemřel 16.4. 1989 ve Frymburku) - 85. výročí